

Fiskeri- og kystdepartementet
Postboks 8118 Dep
0032 Oslo

Deres ref:

Vår ref: 2013/1391

Bergen 13.01.2014

Arkivnr: 420

Løpenr: 265/2014

HØRING RULLERENDE MTB

- Akvakultur: Høring av forslag om videreutvikling av produksjonsbegrensningssystemet (MTB)

Vi viser til deres høringsbrev 13/835 av 11.10.2013 om videreutvikling av produksjonsbegrensningssystemet (MTB) ved innføring av rullerende MTB på tillatelsesnivå.

Havforskningsinstituttet vurderer risiko for negative miljøvirkninger av norsk fiskeoppdrett samt dyrevernmessige forhold i norsk fiskeoppdrett i årlige risikovurderinger (se Taranger m. fl. 2013), samt i løpende rapporter til Mattilsynet og Fiskeridirektoratet.

Miljøvurderingene bygger i hovedsak på overordnede føringer i Regjeringens "Strategi for en miljømessig bærekraftig havbruksnæring" fra 2009, samt faglig baserte terskelverdier for effektindikatorer for de enkelte påvirkningsfaktorene som foreslått av Taranger m.fl. (2012) og videre drøftet i Sjømatmeldingen (2013).

Det er bedt om kommentarer på 4 alternativer når det gjelder MTB på tillatelsesnivå:

1. Null-alternativet som innebærer en fortsettelse av dagens ordning.
2. Innføring av en rullerende gjennomsnitts-MTB med samme størrelse på MTB som i dag (780 tonn MTB/900 tonn MTB for Troms og Finnmark)
3. Innføring av en rullerende gjennomsnittlig MTB med reduksjon i tillatelses-MTB som tilsvarende antatt økning i potensiell produksjon, for eksempel fem prosent.
4. Valgfritt for enkeltaktører om de vil fortsette med dagens ordning eller gå over til rullerende gjennomsnitt MTB som beskrevet i punkt 3.

Vi legger til grunn analysen av Sintef Fiskeri og havbruk som vurderer at innføring av rullerende MTB vil kunne gi en total økning i produksjonen på inntil 5%. I tillegg har Sintef Fiskeri og havbruk vurdert ulike scenarier i biomasseutvikling ved innføring av rullerende MTB etter alternativ 2, der ett scenario indikerer en økning på mellom 50 000 og 90 000 tonn i maksimum stående biomasse om høsten landet sett under ett.

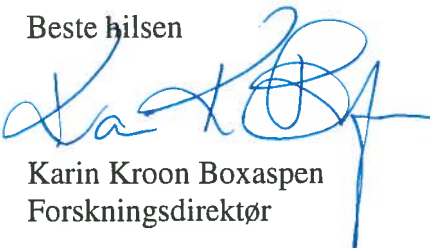
Lakselus og rømt laks er av Havforskningsinstituttet vurdert som de største miljørisikoene ved dagens oppdrett av laks og regnbueørret (Taranger m.fl. 2013). Det er uklart om innføring av rullerende MTB etter alternativ 2, og tilhørende potensiell økt biomassetopp om høsten, gir en vesentlig økning i rømningsrisiko. Men vi vurderer at en slik økning i biomassetoppen om høsten kan medføre økte lakselusutslipp, gitt dagens regime for å håndtere lakselus. Dette er sannsynliggjort i nylig publiserte sammenhenger mellom biomassetetthet i et område og lakseluspress mot vill laksefisk (se diskusjon i lusekapittelet i Taranger m.fl. 2013). Som det fremkommer av den årelige statusrapporten fra Havforskningsinstituttet til Mattilsynet om tilstanden når det gjelder lakselus på vill laksefisk, vurderes det fremdeles at lakselus fra oppdrett kan gi bestandsreduserende effekter på vill sjøørret i en rekke områder langs norskekysten (se Bjørn m. fl. 2013).

Havforskningsinstituttet vurderer at innføring av rullerende MTB etter alternativ 2 kan øke utslippene av lakselus om høsten med dagens regulering av lakselus, og anbefaler derfor enten at en beholder dagens system (alternativ 1) eller at en begrenser tillatelses MTB med 5% som foreslått i alternativ 3 og 4 ved evt. innføring av rullerende MTB på tillatelsesnivå, for å unngå økt miljørisiko knyttet til lakselus om høsten.

Vi ser at Fiskeri- og kystdepartementet i høringsbrevet legger til grunn at: *"Departementet konkluderer derfor med at eventuelt økt lakseluspåslag på vill laksefisk som følge av økt stående biomasse i sjø, vil fanges opp av et nytt system for kontroll med lakselus. Det vil ta noe tid å fastsette grenseverdier for varslingsindikatoren for lakselus (modellering av totalproduksjon i et område), samt utarbeide og høre forskrift. Ordningen kan derfor ikke forventes å tre i kraft før tidligst 2015."*

Det er oppnådd store framskritt når det gjelder modellering av smittepress av lakselus fra oppdrett, og utprøving av varsling med modeller og verifisering med observasjoner på vill laksefisk og i "smoltbur" de siste årene. Det forventes store framskritt i validering og kalibrering av modeller for smittetrykk av lakselus fra oppdrett på vill laksefisk gjennom økt forskning og overvåkning i 2014. Til tross for denne positive utviklingen, virker det urealistisk å ha et nytt system for å regulere utslipp av lakselus operativt langs hele norskekysten fra 2015.

Beste hilsen

Karin Kroon Boxaspen
Forskningsdirektør

Geir Lasse Taranger
Forskningsdirektør

Referanser

- Bjørn P.A., Nilsen R., Serra Llinares R.M., Asplin L., Askeland Johnsen, I., Karlsen, Ø., Finstad B., Berg, M., Uglem I., Berg M., Barlaup B., Wiik Vollset K. 2013b. Lakselusinfeksjonen på vill laksefisk langs norskekysten i 2013. Sluttrapport til Mattilsynet. Rapport fra Havforskningsinstituttet nr. 32-2013. 34s.
- Taranger G.L. Svåsand T., Kvamme B.O., Kristiansen T.S. & Boxaspen K.K. (red.) 2013. Risikovurdering norsk fiskeoppdrett 2012. Fisken og Havet, særnummer 2-2013. 164 s.